

זהר הקדוש

עם ביאור
הפטר והפסוק

פרשת וארא • מצות ידיעת ה' בכלל ובפרט

כיון שהתבאר ענין כלל ופרט והכוונה הפנימית שבהם, יבאר בחינות נוספות שבעולם שהם בבחינת כלל ופרט, שבוה יבואר הטעם שיש לדעת את ה' בכלל ובפרט. ומוסיף הרעיא מהימנא, **בר נש בהאי עולמא איהו כולל ופרט** - גם האדם עצמו בעולם הזה הוא כלול מבחינת כלל ופרט, כי עצמותו הם בחינת כלל ואבריו הפרטיים הם בחינת פרט. **תקונא דהאי עולמא איהו כולל ופרט** - וכן התיקון של העולם הזה גם הוא כלול מכלל ופרט, כי השמים הם הכלל והארץ היא הפרט. כי הכל נמשך מקודשא בריך הוא ושכינתיה שהם בבחינת כלל ופרט. **בגין פה** - משום כך, שהכל נמשך מבחינת כלל ופרט שלמעלה, לכן ראשיתא דכלא למנדע דאית שליט ודיין על עולמא - ראשית הכל צריך לידע שיש שליט על העולם שהוא דן את העולם, ואיהו רבון כל עולמין, וברא ליה לבר נש מעפרא, ונפח באפו נשמתא דחיי - והוא אדון כל העולמות, והוא ברא את האדם מן העפר, ויפח באפו נשמת חיים, ודא איהו באורח כלל - וידיעה זו היא הידיעה של דרך הכלל.

התבאר מהי ידיעת ה' בכלל ובפרט ומה פועל האדם היודע את ה' בכלל ובפרט. ועתה יבואר לבר נש נאמרה מצות ידיעת ה' בכלל, ואחר כך יבאר מתי נאמרה מצות ידיעת ה' בפרט.

וחזור לבאר פסוק ו'לקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם פי אני ה' אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים. פד נפקו ישראל ממצרים לא הוו דעיי ליה לקודשא בריך הוא - כאשר יצאו ישראל ממצרים, כלומר לקראת יציאתם ממצרים לא היו יודעים כלל את הקדוש ברוך הוא. לכן פיו דאיתא משה לגבניהו, **פקודא קדמאה דא אוליה לון** - כיון שבא משה אליהם, מצוה ראשונה זו של ידיעת ה' בכללות לימד להם, דקתיב **'וידעתם פי אני ה' אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים' וגו'**, לומר כי ה' הוא יוציא אותם מתחת יד מצרים ועושה להם אותות ומופתים. **ואלמלא פקודא דא, לא הוו ישראל מהימניו בכל אינון ניסין וגבורו דעבד לון במצרים** - ואילו לא היה משה מודיע להם מצוה זו לדעת שיש בורא הנמצא ושליט העולם, לא היו ישראל מאמינים בכל הניסים והגבורות שעשה להם הקב"ה במצרים, וכיון שלא היו מאמינים לא היו נעשים להם נסים וגבורות אלו. אבל פיו דידעו פקודא דא באורח כלל, אתעבידו להון ניסין וגבורו - כיון שכבר ידעו את ה' בדרך כלל, שוב היו ראויים ונעשו להם נסים וגבורות.

לאחר שהתבאר כי לפני יציאת נאמרה מצות ידיעת ה' בכלל, יבאר מתי נאמרה להם ידיעת ה' בפרט. ולסוף ארבעין שניו, דקא אשתדלו בכל אינון פקודין דאורייתא דאוליה לון משה - לסוף ארבעים שנה שהיו במדבר, לאחר שכבר

במאמר זה יבאר הזהר מצות ידיעת ה', שמצוותו בידיעתו מתחילה בכלל ואחר כך בפרט. ויבאר פנימיות ענין כלל ופרט, הן למעלה, והן באדם ובעולם הזה, ויבאר מה פועל האדם העוסק בידיעת ה' בכלל ובפרט, ויבאר שמשם הדיע לישראל במצרים מתחילה ידיעת ה' בכלל. ואחר כך לסוף ארבעים שנה במדבר נאמר להם ידיעת ה' בפרט, ויבאר מהו ענינו.

'ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם פי אני ה' אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים' וגו' (שמות ו ז). כדי לבאר למה תלה מצות ידיעת ה' ביציאת מצרים מבאר הרעיא מהימנא, **פקודא דא, קדמאה דכל פקודין** - מצוה זו של ידיעת ה' היא המצוה הראשונה של כל המצוות, כלומר הענין הראשון שצריך שידע האדם. ומפרש, **ראשיתא, קדמאה דכל פקודין** - הראשית, כלומר, בזה שידע מתחילה שיש ה' בעולם יקיים את כל המצוות, ולכן היא המצוה הראשונה של כל המצוות. ומפרש הרעיא מהימנא פרטות מצוה זו, והוא **למנדע ליה לקודשא בריך הוא בכלל** - לידע את הקדוש ברוך הוא בכללות. ושואל, **מאי בכלל** - מהי ידיעת הקדוש ברוך הוא בכללות. ומשיב, **למנדע דאית שליטא עלאה רבון עולמין פלהו שמיא וארעא וכל חיליהון** - לידע שיש שליט עליון שהוא אדון העולם, והוא ברא את כל העולמות השמים והארץ וכל הכוחות שבהם. **ודא איהו בכלל** - חזו היא ידיעת ה' בכללות.

לאחר שביאר את מצות ידיעת ה' בכללות, יבאר כי בפרטי המצוה שיש לדעת את ה' גם בפרטות.

וסופא דכלא - וסוף הכל, כלומר לאחר שיקיים את המצוה הראשונה שהיא ידיעת ה' בכללות, ולאחר שילמד וידע את כל המצוות, אז צריך לקיימו **בפרט**, והיינו **למנדע ליה בפרט** - לידע את ה' בפרטות, שהיא ידיעת סתרי תורת הקבלה וסדרי הנהגתו את התחתונים, שבידיעתם מוסיף בידיעת ה' ובהכרת מציאותו.

לאחר שביאר מהי מצות ידיעת ה' בכלל ובפרט, יבאר פנימיות ענין כלל ופרט.

וכלל ופרט איהו רישא וסופא - וידיעות כלל ופרט אלו שהתבאר שהם ראשית הידיעה וסוף הידיעה, הם **רזא דכר** - שם הוי"ה, **ונקבא** - שם אדני, **פחדא** - המתייחדים כאחד על ידי שהאדם עוסק בכלל ופרט אלו. כי ידיעת ה' בכללות, שהיא הכרת מציאותו, היא בבחינת שם הוי"ה, כי שם זה מורה על מציאותו יתברך. וידיעת ה' בפרטות, שהיא ידיעת סדרי הנהגת הבורא, היא בבחינת שם אדני, כי שם זה מורה על שלטון הש"ת בעולם ובתחתונים. **ואשתכח בר נש בהאי עולמא דאתעסק בכלל ופרט** - ונמצא, כי על ידי שעוסק האדם בעולם הזה בידיעת ה' בכלל ובפרט, הוא עוסק ביחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה שהם בחינת דכר ונקבא.

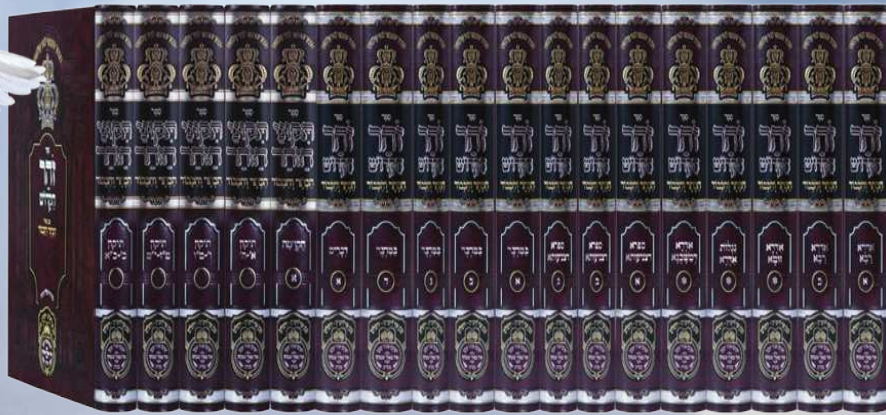
אלהי"ם מורה על כך שהוא דיין ומנהיג העולמות, ושניהם נכללו בידיעת הכלל שהוא נמצא והוא מנהיג את העולמות. ועתה נוסף בידיעת הפרט 'כי הוי"ה הוא האלהי"ם', לומר שההנהגה הרמוזה בשם אלהי"ם נעשית על ידי הוי"ה, דהיינו שהוא עצמו מנהיג את העולמות כל אחד כפי מידתו. ומוסיף, **בְּמִלָּה דָא, כְּפִמָּה רְזִין וְסִתְרִין אֵית בְּהּ** - בדבר זה יש הרבה סודות וסתרי תורה. **וְדָא** - ופסוק זה שנאמר לסוף ארבעים שנה 'כי ה' הוא האֱלֹהִים', **וְהוּא דְקַדְמִיתָא** - והפסוק הראשון שנאמר לפני יציאת מצרים 'וַיִּדְעָתֶם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם', **כִּלְאֵ מִלָּה חֲדָא** - הכל הוא דבר אחד, ללמד שהקדוש ברוך הוא נמצא והוא מנהיג את העולמות, אלא, **דָא בְּכֻלָּא** - שהפסוק 'וַיִּדְעָתֶם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם' שנאמר ביציאת מצרים הוא בכלל, לידע שהוא נמצא והוא מנהיג את העולמות. **וְדָא בְּפִרְט** - והפסוק 'כי ה' הוא האֱלֹהִים' שנאמר לסוף ארבעים שנה מלמד בפרט איך מנהיג את העולמות, שהוא על ידי עצמותו.

עסקו בכל מצוות התורה שלימד משה, **בֵּין אֵינּוּן דְּמִתְנַהֲגִי בְּאַרְעָא בֵּין אֵינּוּן דְּמִתְנַהֲגִי לְבַר מֵאַרְעָא** - בין המצוות התלויות בארץ ונוהגות רק בארץ, ובין המצוות שאינן תלויות בארץ ונוהגות אף בחוץ לארץ, **כְּדִין אִולִּיף לִוֵן בְּאוֹרַח פְּרָט** - אז לימד להם משה את ידיעת ה' בדרך פרט, שהיא פרטי הנהגות הבורא המתבארים על ידי חכמת הנסתר. **הָדָא הוּא דְכְּתִיב** - זהו מה שאמר להם משה לסוף ארבעים שנה שהיו במדבר (דברים ל ט) **'וַיִּדְעָתָּ הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹתָ אֶל לְבַבְךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים'**. ומזייק, **'וַיִּדְעָתָּ הַיּוֹם' דִּיִּיקָא** - לסוף ארבעים שנה תדעו פרטי הנהגות הבורא, **מַה דְּלָא הוּא רְשׁוֹ מְקַדְמַת דְּנָא** - כי הוא דבר שלא היה רשות לומר זאת מקודם.

בֵּין אֵינּוּן דְּמִתְנַהֲגִי בְּאַרְעָא בֵּין אֵינּוּן דְּמִתְנַהֲגִי לְבַר מֵאַרְעָא, כְּדִין אִולִּיף לִוֵן בְּאוֹרַח פְּרָט. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים ל ט) 'וַיִּדְעָתָּ הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹתָ אֶל לְבַבְךָ, 'הַיּוֹם' דִּיִּיקָא, מַה דְּלָא הוּא רְשׁוֹ מְקַדְמַת דְּנָא.
'כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים' (שם), דָא בְּאוֹרַח פְּרָט. כְּפִמָּה דָא, כְּפִמָּה רְזִין וְסִתְרִין אֵית בְּהּ. וְדָא, וְהוּא דְקַדְמִיתָא, כִּלְאֵ מִלָּה חֲדָא, דָא בְּכֻלָּא וְדָא בְּפִרְט.

ויבאר איך נרמו בפסוק 'וידעת היום והשבות אל לבבך' ידיעת ה' בפרט. ואז הודיע להם 'כי ה' הוא האֱלֹהִים', דָא בְּאוֹרַח פְּרָט - זהו בדרך פרט. כי שם הוי"ה מורה על מציאותו, ושם

נפשי צמאה לדעת כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד" >
 ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

גדולי הצדיקים שליט"א מעידים: ביאור נפלא כזה טרם בא לעולם

